

Definitief voorstel landschappelijke inpassing initiatief familie Dolman

Inleiding

Door de gemeente Zevenaar is in het overleg van 24 oktober 2019 aangegeven dat het eerdere voorstel voor de landschappelijke inpassing aangevuld dient te worden. Daarbij wordt verwezen naar een mail van de provincie dd 30-8-2019

In een mail van de gemeente op 6 november 2019 is deze aanvulling nader benoemd. Het gaat om:

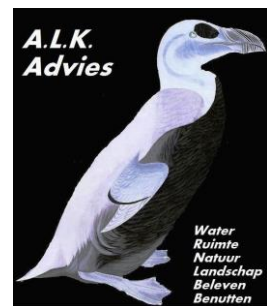
1. De kruidenrijke grassen moeten gecombineerd worden met hagen (hierdoor is niet meteen het open landschap verdwenen);
2. Om de poel geschikt te maken voor de kamsalamander moet er in de nabijheid van de poel een houtwal komen;
3. De boomgaard is eveneens noodzakelijk. Echter kan deze ook aan de zijde van de parkeerplaatsen gerealiseerd worden zodat deze niet voor de woning staat;
4. Aan de zijde van de woning kan in het weiland een solidaire boom geplant worden.

Door de familie Dolman is op 11 november 2019 een aanvullend voorstel voor de landschappelijke inpassing ingediend. In dat voorstel is opgenomen wat gegeven de situatie haalbaar is.

Tegelijkertijd heeft ook de gemeente aangegeven welke elementen van belang zijn bij de landschappelijke inpassing. Dat heeft weer geleid tot een aanvulling op het voorstel dd 11-11-2019.

Daarmee ligt er een door alle partijen geaccepteerd beeld ten aanzien van de gewenste landschappelijke inpassing. Dat beeld is door de firma Rombou omgezet in een definitieve tekening (zie onderstaand).

De relevante teksten uit het voorstel van 11-11-2019 en de aanvulling n.a.v. de reactie van de gemeente zijn daarna opgenomen.

extensief beheerde strook, maar niet met de aanplant van een haag. Aan de hand van de verdere invulling door gemeente en provincie van de ecologische noord-zuid verbinding uit het plan Klimaatpark IJsselpoort kan gekeken worden welke verdere mogelijkheden er voor de aanleg van hagen ontstaan.

Veel mensen beleven de openheid in het gebied vanaf de Rivierweg. De aanleg van een haag langs deze weg zal wel degelijk de beleving van de openheid aantasten. Dat wordt ook door de provincie onderkend (zie bijlage). Het is mede daarom niet wenselijk daar een haag aan te leggen.

De aanleg van een haag in groot deel van de strook kruiden en faunarijk grasland langs de Huis te Lathumweg is acceptabel.

Ecologisch zijn de aanleg van stroken kruiden en faunarijk grasland al een belangrijke meerwaarde in het gebied. Niet alleen als foerageergebied voor bijvoorbeeld de Steenuil, maar ook voor de migratie van insecten, amfibieën en dergelijke.

Ad. 2 Houtwal bij poel

Voorgesteld wordt om de grondwal aan de zuidzijde de buitenbak te vervangen door een houtwal met een breedte van 5m1 met besdragende soorten, direct aansluitend aan de wadi / poel.

Ad. 3 Boomgaard

Voorgesteld wordt om de bestaande hoogstamboomgaard bij Huis te Lathumweg nummer 7.

Ad. 4 Solitaire bomen

Het plan voorziet in de aanleg van een paar solitaire bomen op de zuidoost punt van het bouwblok en langs de Rivierweg. Desgewenst kan er aan de rand van het bouwvlak ten zuiden van de woning ook een solitaire boom komen.

Wadi / poel (zie ook bijlage 2)

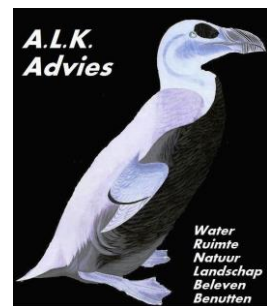
Bij het advies van de provincie zijn de uitgangspunten voor de aanleg van een kamsalamander poel van het RAVON meegestuurd.

De feitelijke situatie in het veld (maaveld i.r.t. grondwaterstand, grondslag en nabijheid IJssel), maakt het zonder zeer ingrijpende maatregelen (< 8m1 – maaiveld) en een groot ruimtebeslag (> 4 ha.) niet mogelijk aan deze voorwaarden te voldoen. De watervoerendheid is niet te garanderen. Daarbij is het uitgangspunt dat de aanleg van een poel met onnatuurlijke materialen (bv vijverfolie) niet wenselijk is.

De watervoerendheid van de wadi / poel is, gegeven de grondslag, grondwaterstanden en situatie, niet te garanderen.

In het kort komt het er op neer dat de stroomrug niet de plek is om een poel voor de kamsalamander te realiseren. Wel is de aanleg van een wadi / poel die de karakteristieken zo veel mogelijk benadert, is wel mogelijk, maar dat kan betekenen dat de poel frequenter in de nazomer droog kan vallen.

Voorstel:

Het ruimtebeslag voor de poel ten opzichte van het inpassingplan optimaliseren, bv door geen driehoekige vorm maar een oppervlak van 40 x 40 m² te nemen en binnen deze ruimte de poel zo optimaal mogelijk in te richten en te beheren voor amfibieën. In de loop van de tijd zal, mede afhankelijk van andere maatregelen buiten het gebied van de familie Dolman, blijken welke soorten er zich van nature zullen vestigen.

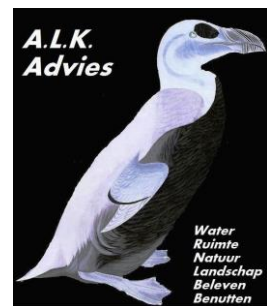
Aanpassingen n.a.v. de reactie van de gemeente dd 11-11-2019

De gemeente heeft op 11 november een eigen beeld gegeven over de landschappelijke inpassing van het initiatief van de familie Dolman. In overleg is gekeken welke elementen daarvan in redelijkheid over te nemen zijn. De volgende extra mogelijkheden ten opzichte van het aanvullende voorstel van 11 november 2019 worden gezien:

- Allereerst wordt voorgesteld de boomgaard op een andere plek te realiseren, dicht bij de oorspronkelijk beoogde locatie, maar aan de andere zijde van de Huis te Lathumweg.
- Ook is het mogelijk aan de oostzijde van het bouwblok en langs de huis te Lathumweg een aantal solitaire bomen te plaatsten. Vanuit de insteek van paardenhouderij zijn essen (giftig) en eiken (horzels en processierups) niet wenselijk, maar soorten als Els, Iep, Linde of Walnoot kunnen goed. Op de kaart zijn ze indicatief opgenomen.
- De wal met kruidenrijk grasland ten noorden van de poel is vervangen door een houtwal met besdragende soorten. Deze zal tevens schuilgelegenheid en overwinteringsmogelijkheden voor amfibieën uit de naastgelegen poel bieden.
- Ook aan de oostzijde van het bouwblok zal een houtwal met enkele solitaire bomen worden gerealiseerd.
- Aan de oostzijde van de poel zal een laag struweel worden aangelegd met Sleedoorn, Meidoorn en Hondсроos.

De breedte van de houtwallen of houtsingels zal 5 m² bedragen.

De strook kruidenrijk grasland loopt door tot aan de grens van het eigendom.

Bijlage 1 Verdere uitwerking Wadi / poel

Watervoerendheid

Zowel de bodem als de ondergrond zijn ontstaan door afzettingen van de rivier. Geomorfologisch betreft het hier een stroomrug. De bodem in dit gebied is Rn95A en bestaat uit zware zavel / lichte klei. De diepere ondergrond bestaat voornamelijk uit zandig materiaal.

De grondwaterstand wordt, naast de lokale afwateringsmiddelen, sterk beïnvloed door de rivier de IJssel. Dat betekent dat bij hoogwater in de rivier ook de hoogste grondwaterstanden worden bereikt, de rivier is dan infiltrerend. Maar ook dat in de zomer de laagste grondwaterstand sterk wordt bepaald door de waterstand in de rivier, de rivier is dan drainerend.

De gemiddelde hoogste grondwaterstand is 55 cm – mv. Door de rivier kan de grondwaterstand in de zomer zakken tot < 7 m1 onder het maaiveld.

Een eis voor een poel voor de kamsalamander is dat deze maar heel sporadisch droog valt (1 x 10 jaar). De waterdiepte is 1 – 2 meter, omgeven door een plas dras situatie met een waterdiepte van 0 tot 0,5 m1. Daarom heen ligt een strook moeras/ruigte. De totale oppervlakte eis is 400 – 750 m2.

Dat zou betekenen dat de diepte van de poel vanaf het maaiveld minimaal 10 m1 wordt. Met een flauwe helling van 1:10 en een nat oppervlak van 400 m2 wordt de doorsnede van de poel al gauw meer dan 200 m1!.

Overwegingen

Het is niet wenselijk om een poel met kunstmatige ingrepen (bv plastic of betonbodem) te realiseren. De beschikbare oppervlakte is conform het eerdere voorstel, waarbij wel een aanpassing van de vorm wordt voorgesteld.

Voor het GO deelgebied Liemers west wordt de Kamsalamander als doelsoort genoemd. Het deelgebied Liemers West is een groot gebied. Delen van dit gebied, zoals het Duivense Broek zijn qua grondslag, structuur en grondwaterstand daar geschikt voor. Het realiseren van een specifieke kamsalamanderpoel conform de eisen van het RAVON op een stroomrug is een ander verhaal en eigenlijk onnatuurlijk.

Ook heeft de aanleg alleen zin er door de gemeente zorg wordt gedragen dat er ook elders poelen worden aangelegd en er zo een netwerk van poelen en migratiemogelijkheden ontstaat (zie ook uitgangspunten RAVON). De stroken kruiden en faunarijke grasland geven daar deels invulling aan, maar door anderen partijen zal dit netwerk verder vorm gegeven moeten worden.

Conclusie

De aanleg van een wadi/poel voor de kamsalamander zal op basis van de uitgangspunten van het RAVON op de stroomrug in redelijkheid niet mogelijk zijn. Het zal een heel groot

ruimtebeslag vergen (. 4 ha.) en is niet passend in het landschap ter plekke. Ook past het niet in de beschikbare ruimte en te handhaven afstand tot de Rivierweg.

De watervoerendheid van de wadi / poel is binnen de beschikbare ruimte en gegeven de grondslag en de nabijheid van de IJssel niet te garanderen. Indien gekozen wordt voor deels een steiler talud en periodiek droogval in de nazomer niet onoverkomelijk is, kan een redelijk alternatief worden gerealiseerd, waarbij zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de uitgangspunten van het RAVON.

Indicatief inrichting

Voorgesteld wordt om direct vanuit de houtwal een talud van 1:3 te hanteren tot een diepte van 4 m1 – maaiveld, overgaand in een talud 1:10. Het diepste deel van de poel wordt dan 4,50 m1 – maaiveld. De oever loopt met een talud 1:7 weer op, overgaand in een talud 1:5. Binnen het laagste deel kan desgewenst een klein deel als laagwaterrefugium nog verder worden verlaagd met een talud van 1:3. Dat geeft overigens bij lage rivierstanden en droge zomers zoals de afgelopen 2 jaar, nog steeds geen garantie voor een jaarrond watervoerendheid. Met de verschillende hellingshoeken van het talud i.r.t. de expositie op het zuiden zijn er varianten denkbaar.

Figuur 1: schematische doorsnede poel (indicatief)

